

Ta eo Kwōj Aikuj in Jelā bwe Kwōn Jibañ Ajiri eo Nejum ilo Jikuul

*Juon Kein Kajinet ñan Jinen im Jemen,
Ro rej Bōk Eddo, im Rikejbarok ro*

Elañe baamle eo am ej jokwe ilo juōn jikin iomwin jidik ien ak ejabwe jikin jokwe eo ami kōnke ejako mweo mōmi, ajiri eo nejuum emāroñ bōk jibañ iumwin jimwe im māroñ ko an ajiri ñan jelālokjen ak jikin jikuul im jermal in jibañ ko.

Maron Tōbrak ñan Jibañ ko an McKinney-Vento

Elañe baamle eo am ej jokwe ilo:

- juon jikin kiki an jidik ien;
- Ilo juon motel ak jikin kaam kin an ejellok bar jikin jokwe eo ekkar;
- ilo juon wa, paak, em emōj an jorrān, ak jikin baj ak turain;
- kiki imōn ro jet kin an ejellok imōm ak ebin am mour;

ajiri eo nejum emaron naj ebōk jibañ kin juon kakien an federal etannin Kakien eo an McKinney-Vento.

Maron im Jibañ ko an McKinney-Vento

Ajiri ro nejum remaron tōbrak kin McKinney-Vento ewōr aer maron in

- Bōke juon jelālokjen eo ejellok wonnen im ekkar.
- kaju kadeloñ etam ilo jikuul, jekdoñ ejellok beba ko ekkā aer aikuj ñan kadeloñ etam.
- kadeloñ etam ilo jikuul im etal ñan kilaa; ko ilo ien an jikuul eo bōke beba ko rej aikuj.
- kadeloñ etam ilo juon jikuul ilo jukjukinbed; ak woñmaanlok in jikuul eo am jinoin (jikuul eo rar bed ie ilo ien eo ear wōr imōn aer jokwe ak jikuul eo ear deloñ ettaer āliktata), elañe kelet eo am in.

*Ñe bukon in jikuul eo am ej tomak ke jikuul kwōj kelete ejab jikuul eo emmontata ñan ajiri ro nejum, innem bukon eo am aikuj lewaj juon kōmelele ilo jeje kin wūnin im kōjellaik kwe kin maron eo am ñan jumae jemlok in.

- ebōk ial ñan im jen jikuul eo am mokta, elañe kwōnaj kajitōk mennin.
- ebōk jibañ in jelālokjen ko rej joñan wōt jibañ ko rej lelok ñan rijikuul ro jet, ekkar ñan aikuj ko an ajiri ro nejum.

Kajitök ko Reküt

Ilo ien inaj emaküt, ij ke aikuj liküt ajiri eo neju ilo ejjā jikuul eo ak kōmaküt ajiri eo neju ñan jikuul eo ilo jukjukinbed?

Emaküt jen juon jikuul ñan bar juon emaron juon men eo ejab emmon ibben ajiri. Rej aikuj etal jen ro möttaer im rikaki ro rejela kajjeir im kajjeoñ jelā kajeen ajiri ro möttaer, rikaki, im kilaaj kääł ko aer. Kin mennin, ekkā an emmontata bwe ajiri eo nejum en bed wöt ilo ejjā jikuul eo an (jikuul eo jinoin), jekdoñ ñe kwōnaj emaküt ñan juon jikin oktak.

Eñin ej jet kajitök ko kwōmaron lomnak ilo ien am lale elañe ajiri eo nejum ej aikuj bed wöt ilo ejjā jikuul eo ak emaküt ñan juon jikuul ekkääł ilo jikin eo kwōj jokwe ie:

- Jete an ajiri eo nejum yiō?
- Ewi joñan an kwōn jikin jokwe eo am kiō? Kom ej lemnak ke in bar rool lok ñan ijo ebaake jikuul eo kar jinoin ke ak kwōj lemnak in ke jokwe wöt turin ijōne kom ej jokwe ie kiō?
- Ajiri eo nejum eminene ke ilo jikuul eo an jen jinoin? Juōn ajiri erittolok jidik im elukkun mootlok an ibben jikuul eo an jen jinoin im/ak ej bojak in kaduwōjlok emāroñ ben ñan an ukōte jikin jikuul eo an.
- Ewi joñan an ajiri nejum abnōnō kinke kwar aikuj emaküt? Ukōt jikin jikuul eo enaaj ke juōn men eo elukkun lab an bōk ien im lab jermal ñan kwe?
- An ajiri eo nejum jañij jikuul enaj ke kōmman an wōtlök ilo katak ko an im nana kireit ko an?
- Emmon ke ien in ilo yiō in jikuul in ñan jañij jikuu, einwōt ilo jemlokin semester eo ak yiō in jikuul eo, alikin teej, ak alikin juon makütüküt eo aurōk ñan ajiri eo nejum?
- Ewi joñan ien in an ajiri eo nejum ñaj itok tak ikōtaan jikuul eo an jinoin? Juōn ial eo eaitok emāroñ kōmman an ajiri eo eñtaan kin katak ko an ilo jikuul.
- Ewōr ke abnōnō ko ikijen uwōta in jorrāan ilo am kelet jikuul ta eo ajiri eo nejum en jikuul ie?

Ak ñe jikuul eo im na enaj jab errā kin ia eo ajiri eo neju aikuj jikuul ie?

Ñe kwe im jikuul eo am ejab errā, bukon in jikuul eo am aikuj ba waj ñan kwe ilo jeje wūnin an lomnak ajiri eo nejum aikuj etal ñan jikuul eo oktak jen jikuul eo kwōkōnaan. Bukōn eo ej aikuj in kenaanik kwe ilo jeje ewi wāwein am kōmman am jumae kālet eo aer. Ajiri eo nejum emaron wōt kadeloñ etam, etal, im lukkun bōk kwōnaan ilo jikuul eo kwōj lomnak emmontata ñane ilo ien aer lale jemlokin abnōnō eo.

Wōn eo imāroñ in kirlok in bōk jibañ ikijen jelālokjen eo an ajiri eo neju?

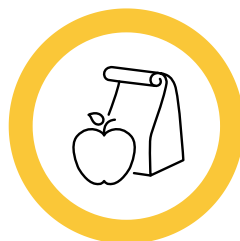
- Ewōr an aoleb bukon in jikuul juon **rikōlaajrak jelālokjen an ro ejellok imōn aer jokwe ilo jukjukinbed**. Armij eo emāroñ jibañ kwe ikijen kālet jikuul ta emman ñan ajiri eo nejum im emāroñ kenono ibben jikuul eo ilo etam. Rijibañ eo enaaj jibañ ajiri eo nejum bōk kein jikuul ko, jermal in jibañ ko jet, im mōñā ilo jikuul ilo ejelok wōnāan; kōmman ial in itotak ko jen im ñan jikuul eo an jinoin; im jibañ kwe ikijen makitkit in ikkure ko ilo jukjuk in bed eo.
- Ilo ien am kadeloñ etan ajiri eo nejum ilo juon jikuul kāāl, kwōj aikuj kajitōk am ioone **rikaki eo/ro an**. Kwōj aikuj kōmman ien am kenono ibben rikaki eo/ro an ajiri eo nejum ñan am lale ejet an katak im bed ilo jikuul. Jelā kajen jab diklok jen juon ian rikaki ro ilo jikuul eo an ajiri eo nejum ñan am lelok kajitōk ko kin katak ko an ajiri eo nejum im lelok melele ko renaj jibañ an katak.
- **Koonjelor eo an jikuul** emaron jibañ ajiri eo nejum kin oktak im abañ ko ej iooni. Kwalok jabdewōt melele ñan armij in kin muten ajiri eo nejum ilo mweo imōm, ak men ko ej iooni im remaron jelōte katak ko an.
- Armij ro jet emmon ñan am jelā kajer ej **burinjibol eo an jikuul, obija eo ej lale an rjikuul jede ak jako, rikattor baj eo, rijerbal in social work an jikuul**, im **nōōj eo an jikuul**.
- **Aoleb rijerbal ro an jikuul im an bukon eo an jikuul** remaron jibañ loloorjak an ajiri eo nejum bōke aoleben jibañ ko ej aikuj ñan an tōbrak ilo jikuul. Kwōj juon eo mōttan

jelālokjen eo an ajiri eo nejum aurok im kwōj aikuj jermal
einwōt juon kumi ibben jikuul eo im bukon eo an jikuul.

Ta kajitōk ko ij aikuj lelok kin jibañ ko iomwin Kakien eo an McKinney-Vento?

- Wōn rikōlaajrak jelālokjen an ro ejellok imōn aer jokwe ilo jukjukinbed? Ewi wāwein ad tōbare?
- Ta ial eo ewōr ñan an ajiri eo neju bed wōt ilo ejjā jikuul eo (jikuul eo an jen jinoin)?
- Ñe ajiri eo neju enaj jañij an jikuul, woñ eo emaron jibañ kim bwe en mōkaj an lemaanlok rekoot ko an ñan jikuul eo juon?
- Ajiri eo neju emaron ke ebōk mōñā ko ejellok wonneir ilo jikuul?
- Ajiri eo neju emaron ke ebōk an kein jikuul ko ejellok wonneir, elañe aikuj?
- Wōn eo emaron jibañ ñe ajiri eo neju ej aikuj jibañ ko an special education? Ewi wāwein an jibañ kein māroñ in mōkaj aer itok im māroñ buki?
- Ta jibañ in katak ko ewōr ñan ajiri eo neju, einwōt burokraam ko an Taitol I ak lelok katak ālikin ien jikuul?
- Burokraam ta ko remaron jibañ kōlablok kapeel ko an ajiri eo neju im lale aikuj ko an rej make wōt?

- Ewōr ke ikkure in keem, kōjañjañ, ak makūtkūt ko jet ñan ajiri eo neju?
- Ewi wāween an ajiri eo neju maron etal ñan tureep in katak ko ak bōk kwōnaan ilo makūtkūt in jikuul ko jet elañe ijab maron kolla wonneir?
- Ewōr ke juon burokraam in preschool ñan ajiri ro neju rediklok?

Ta eo imāroñ in kōmane ikijen jibañ ajiri eo neju ilo jikin jikuul?

- Lolorjak an ajiri eo nejum etan in jikuul aoleb raan im ej tōbar jikuul ilo an bwe an kiki im emōj an mōñā.
- Lelok juon jikin eo ejab lab ainikien ko bwe ajiri eo nejum en kōmmane katak ko an, im likūt jidik am ien aoleb raan ñan am jibañe kin homework eo an.
- Lale aikuj in ejmour ko an ajiri eo nejum im en mōkaj am lolorjak jabdewōt jorrān.
- Kajitōk ibben ajiri eo nejum ta eo ej katak ilo jikuul. Ba en kōmelele waj ñan kwe. Elañe kwonaaj kwalok am itok limo kin katak ko an ajiri eo nejum, enaaj jelā ke jikuul eaurōk.

Kajjitōk ko Remman rej Kōmman Ririit ro Remman

Kajjitōk ibben ajiri ro kin ta ko rej riiti enaaj kōmman bwe ren jet ajiri ro rejelā lemnak

Ñan bwebwenato ko (Inoñ):

- Ta eo ear walok? Ta eo kwōj lemnak ke enaaj walok tokelik? Ta unin?
- Wōn armij eo elab ilo bwebwenato in? Emman ke ibbam armij eo? Ta unin? Komāroñ ke kar kōmane men eo armij in ear kōmane? Elañe jab, ta eo kwonaaj kar kōmmane?
- Ta am kar lomnak kin bwebwenato eo?

Ñan melele ko raurōk (Men mol ko):

- Kar ta melele eo an beba ak jebta eo? Kajitōk ñan eloñ tibdikin melele ko ñan joñan am maron.
- Ta eo kwōj lomnak ej melele eo elab jen rijeje eo?
- Jikin ta eo kwar loe elabtata an emmon?
- Etke kwōj lomnak eaurōk melele in?

- Riit ñan ajiri eo nejum aoleb raan. Ñan ajiri ro rereüttolok, likūt jidik ien aoleb raan ñan amiro ajiri eo nejum make riit ibben doon ilo amiro jab kenono. Kenono kin ta ko komiro ear riiti.
- Nebare ajiri eo nejum kin ta ko emmon an kōmmāni, einwōt emmon katak ak ikkure ibben kumi in ikkure eo an jikuul.
- Roñjake ta eo ajiri eo nejum ej ba ñan kwe im kenono kake jabdewōt inebata ko ibben. Kwōmaron bar kenono kin inebata kein ibben juon rikaki ak koonjelor an jikuul.
- Rōjañ an ajiri eo nejum bōk kwōnaan ilo ikkure im kōjañjañ.

Mennin jibañ ko jen NCHE

Lain in Jibañ eo ejellok wonnen:
800-308-2145 ak homeless@serve.org

NCHE emaron kōmelele waj maron ko an ajiri eo nejum ilo jikuul im ba waj wāween am kebaak rikōlaajrak eo an jukjukinbed ilo bukon in jikuul eo am. Rikōlaajrak eo an bukon emaron jibañ kadeloñ etan ajiri eo nejum ilo jikuul im lolorjak ke ajiri eo nejum ej bōke jibañ ko ej aikuj.

Website: <http://nche.ed.gov>

- Elab melele ko remmon ilo website eo an NCHE, ekoba juon webpeij ñan jinen im jemen ro rekōnaan jibañ ajiri ro nejeir ilo jikuul:
https://nche.ed.gov/ibt/parent_res.php.

Nien Beba ko an Jinen im Jemen

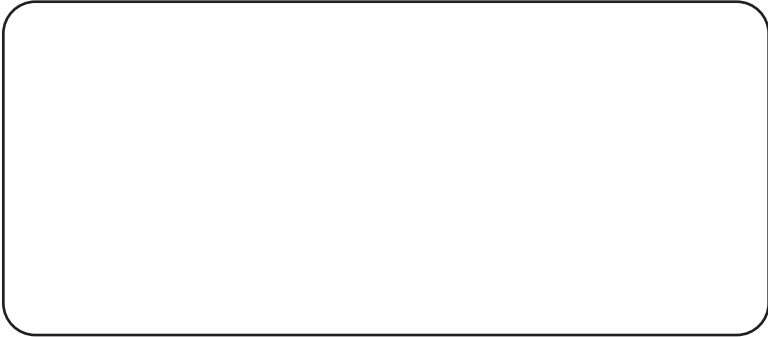
- Nien Beba ko an Jinen im Jemen ej nien rekoot im beba ko raurōk im kwōj kejbarok ikijen an ajiri eo nejum jikuul. Beba ko rej bar kōmelele maron in jikuul ko an ajiri ro rej bed ilo jekjek ko ejellok imōn aer jokwe.
- Watōre beba kein ejellok wonneir ilo am kūrlok 800-308-2145 ak lale: https://nche.ed.gov/online_order.php

Rikōlaajrak eo ilo jukjukinbed

Rikōlaajrak in Jelālokjen eo an State ñan Ro Ejellok Imōn aer Jokwe

Beba in ear kōmman jen ibben Objij eo an Ritel in Jikuul eo an Kien, im ej kōjberbal kenono im kein jermal ko jen Jikin Jelālokjen eo an Aelon eo ñan Ro Ejellok Imōn Aer Jokwe. Ewōr kejbarokin beba in iomwin Creative Commons CC-BY. Ñan melele ko relablok, lale K12.wa.us

Washington Office of Superintendent of
PUBLIC INSTRUCTION